Cžišło 25 · Pomhaj Bóh! · Létnik 40

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Cerstwosć da.

Njech ty spěwaš
Swěrnje dźěłaš,
Wšědne dny;
Dźeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeŵ će. F.

Serbske njedźelske lopjeno

W Budyschinje **22. junija 1930** **Bautzen**

Samolwity redaktor farat Wyrgacž w Nošacžizach. — Cžischcž a nakład Ssmolerjez knihicžischczerńje a knihańje, sap. dr. ſ wobm. ruk. w Budyschinj
Wukhadža kóždu ßobotu a płacži schtwórczlètnje 108 słotych pjenjezłow

1530 1930

400 lět Augsburgske wěruwusnacže.

2. Pětra 1, 19: A my mamy móznische profecžiske ßłowo, a wy na tym derje cžinicže, so na njo kedźbujecže jako na ßwěcu, kotraž ßo w cžěmnym kucže ßwěcži, hacž by ßo dźeń saßwitał a jutrna hwězda skhadźała we waschich wutrobach.

W naschich nowych serbskich spěwarskich namakasch, schtož běsche ßo w němskich spěwarskich hižo prjedy stało, prěni ras wocžischczane Augsburgske wěruwusnacže. Konsistorstwo nascheje sakskeje krajneje zyrkwje běsche ßebi to žadało; je tola Augsburgske wěruwusnacže s wožebitym wurasom evangelskeje wěry. Sdobom pak ßwjecžimy lětßa 400lětne wobstacže Augsburgskeho wěruwusnacža. We wulkim měsce Augsburgu, w nawjecžornej Bayerskej ležanym, pschi rězy Lech, hdźež psched skoro 1000 lětami Němzy nadběh Hunow wotrasnchu, ßo lětßa w zyłym lěcže k dopomnjecžu na tehdyschi kěžorstwowy ßejm wulke sjězdy wotměwaju, wožebje pak ßo w septembrje tutoho lěta tam swjatki evangelskeje zyrkwje seńdu.

1.

Kak běsche k Augsburgskemu wěruwusnacžu dóschło? — To naß dopomina na cžežke bědźenja a wojowanja wo wěru w cžaßu zyrkwineje reformazije a na nastacže nascheje evangelsko-lutherskeje zyrkwje. Se ßwojimi 95 thesami běsche Luther w lěcže 1517 nastork k wulzy ważnemu wobnowjenju kschescžijanskeje zyrkwje dał, kotraž běsche tehdy se wschelakimi błudnymi wucžbami a cžłowskimi wustawkami pschewsata. Němski lud, wožebje jeho wucženi a ryczerjo a też někotsi wjerchojo ßo bórsy za Lutherowu wucžbu rosßudźichu, mjes tym so ßo bamž w Romje a też němski kěžor njedaschtaj powucžicž. Ani klatba psches bamža ani wuhnacže psches kěžora Luthera wot praweje wucžby a wot w cžežkim bědźenju dusche spósnateje wěrnosce njewottraschischtej. Sbóžna hnada Boža, kotraž ßo jemu w ßwjatym pißmje wotkry, jeho poßylnjesche. Njech ßo s nim wadźichu a jeho pschescžěhachu, jeho pscheßwědcženje běsche: „My mamy móznische profecžiske ßłowo.“ S niczim ßo wón njeda mylicž, ale ßwoje pscheßwědcženje se ßłowom a pißmom w ludu rosschěrjesche, wožebje s tsjomi wulkimi reformaziskimi spisami; a też wopacžne srosumjenje abo njewužitne wužiwanje evangelskeje wucžby (psches sběžkarskich burow a psches straschnych saßokschižerjow) krucže wotpokasa. Sswjate Pißmo do němcziny pschełoži, so mohł kóždy ßam s njeho wuknycž a po nim cžinicž. Ssamo evangel-

ſku zyrkej pocza rjadowacź a jeje Božim ßłužbam wěſty porjad da. Haj, ſo by w ludu katolſki nahlad wo lěpſchej bohuſpodobnoſczi bjesmandźelſkeho žiwjenja pſched mandźelſkim žiwjenjom pſchewinył, ßo ßam, hižo ſkoro 43 lět ſtary, ſ mniſchku, kotruž běſche ſ njewólneho klóſchtrſkeho žiwjenja wußwobodźił, woženi.

Hiſchcźe pak měješche ßo evangelſka zyrkej hórko bědźicź wo pſchipóſnacźe pſches ſtat. Tola jej pomhaſche daloke rosſchěrjenje Lutheroweje wuczby a krute ſarjadowanje evangelſkich krajnych zyrkwjow, woßebje też politiſke wuſkoſcźe kěžora Korle V. Po katolſkej myßli wſchak dyrbjeſche wuprajenje wuhnańſtwa ſa Luthera na kěžorſtwowym ßejmje we Wormſu w lěcźe 1521 reformaziſke hibanje ſadußycź, ale tole ßo njeſta. Kěžorowe wotßalenje ſ Němſkeje, Torgowſki ſwjaſk evangelſkeju wjerchow Jana Sakſkeho a Filipa Heſſenſkeho w lěcźe 1526 a woßebje politiſke cźežkoſcźe, do kotrychž běſche kěžor ſapadnył, dowjedźechu w lěcźe 1526 ke kěžorſtwowemu ßejmej w Speieru, na kotrymž ßebi evangelſzy wjerchojo wobſamknjenje wuſkutkowachu: „We wězach wěry dyrbjeſche kóždy tak žiwy bycź a ſkutkowacź ßměcź, kaž ßebi to pſched Bohom a kěžorowej majeſtoſcźu ſamołwicź ſwěri.“ Tola dokelž běſche kěžor we wójnje pſchecźiwo Franzej Awſtriſkemu ſbožownje dobył, ßo katolſka ſtrona poßylnjena cźujeſche a na druhim kěžorſtwowym ßejmje w Speieru w lěcźe 1529 ßebi wunuſowa, ſo dyrbjeſech ßo wobſamknjenje we Wormſu ſ lěta 1521 (Lutherowe wuhnanſtwo) pſchewjeſcź a wſcho wobnowjenje w zyrkwi ſaſtacź. Pſchecźiwo temu evangelſke ſtawy (6 wjerchow a 14 kěžorſtwowych městow) proteſt ſapodachu, a wot teho cźaßa evangelſzy proteſtantojo rěkachu.

W l. 1530 dyrbjeſche ßo nětko na kěžorſtwowym ßejmje w Augsburgu, na kotrymž chcyſche kěžor Korla V. ßam pſchitomny bycź, praſchenje dla zyrkwinſkich wobnowjenjow rosrißacź. Kěžor ßam wſchak bojeſche ßo, bjeſe wſcheho dalſcheho ßurowe wobſamknjenja druheho ßejma w Speieru pſchewjeſcź, a chcyſche radſcho proteſta evangelſkich dla „měnjenja w luboſcźi ßkyſchecź.“ Se ßwjatej khutnoſcźu a ſ wulkej wobhladniwoſcźu ßo evangelſzy wjerchojo na Augsburgſki ßejm hotowachu. Kurwjercha Jana Sakſkeho pſchewodźeſche Melanchthon a druſy evangelſzy bohoßłowzy. Luther, kiž jako wuhnańz njeßmědźiſche ßo pſched kěžorom pokaſacź, woſta na twjerdźiſnje Koburg, ſ modlenjom a ſ troſchtowazymi a powuczazymi liſtami na ßwjatym duchownym wojowanju ßo wobdźělo. Wón doſta wſchědnje powjeſcź wo tamnych jednanjach. Kěžorowe wupißanje ßejma běſche ſacźiſchcź ſbudźiło, jako by wón k ſjednanju ſ evangelſkimi hotowy był, ale katolſki kardinal Campeggius, kiž jeho do Augsburga pſchewodźeſche, běſche roshorjeny pſchecźiwnik reformazije; wón kěžorej radźeſche, „tele jědojte roſtliny ſ mjeczom a wóhnjom ſniczicź!“ Tola mała cźrjódka proteſtantow njekabłaſche. Kěžor Korla V. běſche ßebi žadał, ſo bychu evangelſzy duchowni ſa cźaß ßejma ſaſtali evangelſzy prědowacź, tola evangelſki markhrabja Jurij Braniborſki jemu pſchiwoła: „Prjedy hacž bych wot Božeho ßłowa wotſtupił, chcył ßo radſcho na měſtnje klaknycź a ßebi dacź hłowu wotcźecź.“ Dale ßebi kěžor žadaſche, ſo bychu evangelſzy wjerchojo ßo na prozeßiji (prozeßiónje) Božeho cźeła wobdźělili. Se wuſpěchom ßo woni pod wjedniſtwom ſakſkeho kurwjercha Jana Wobſtajneho temu ſpjecźowachu; tutón praji: „My ßmy k wſchej poßłuſchnoſcźi ſwólniwi, ſchtož ßwětne knjejſtwo a prawa naſtupa; tola je pſchecźiwo naſchemu ßwědomnju, cźłowſkim wuſtawkam, kotrež ßu pſchecźiwo ßwjatemu Pißmu, ßo podcźißnycź.“ Tola kěžor ßo runje tak rosßudnje ſpjecźowaſche, evangelſkim dowolicź, jich wěruwuſnacźe w ſjawnym poßedźenju pſched zyłym ßejmom wucźitacź a kěžorej pſchepodacź; hačle na tſecźu próſtwu evangelſkich ßo wón wjazy njemóžeſche jich ſprawnemu žadanju wotrjez. Tak ßo 25. junija 1530 w Augsburgu pſched kěžorom a ßejmom wěruwuſnacźe evangelſkich w ſjawnej ſhromadźiſnje pſhecźita, a to, kaž běchu evangelſzy wjerchojo ßebi też ſaßo po wſchelakich cźežkoſcźach wuměnili, na němſkej ſemi němſzy, niz jeno łacźanſzy. To běſche ſa evangelſku zyrkej wulki dźeń. Kanzler ſakſkeho kurwjercha dr. Baier wucźita wěruwuſnacźe evangelſkich pſched ßejmom ſ tak jaßnym a wótrym hłoßom, ſo też lud, kiž wonka na dworje ſtejeſche, jeho ßłowa roſumjeſche; druhi kurwjerchowy kanzler dr. Brück dźerżeſche łacźanſki eksemplar w rukomaj. Wobej eksemplaraj ßo hnydom po wucźitanju kěžorej pſchepodaſchtej. —

2.

Schtó pak běſche tuto ſa naß evangelſkich tak ważne wěruwuſnacźe ſeſtajał? Kurwjerch Jan Sakſki běſche ßwojich Wittenbergſkich bohoßłowzow namołwjał, evangelſke wěruwuſnacźe ſa ßejm wudźełacź; a tucźi pod wjedniſtwom jara wucźeneho bohoßłowza a Lutheroweho woßebiteho pſhecźela Melanchthona wěruwuſnacźe hromadźe napißachu. Poßledńje porjedźenja na nim pak běſche Melanchthon hiſchcźe w Augsburgu ßamym dokonjał. Luther, kotremuž bu wěruwuſnacźe jeho pſhecźelow hiſchcźe do wucźitanja pſchedpołożene, ßwoje ſpodobanje na nim wupraji: „To ßo mi khětro lubi a njewěm niczo na nim pſcheměnicź; to ßo też njeby hodźiło, dokelž njemóžu tak cźicho ſtupacź. Khryſtuß naſch Knjes pomhaj, ſo by wjele płodow pſchinjeßło, cźehož ßo my nadźijamy a wo cźož proßymy.“ — Sswojemu wěruwuſnawarſkemu ſpißej běchu protestantojo pſchedßłowo pſchidali, w kotrymž ßo na kěžora wobrocźa a ßwoju ſwólniwoſcź k dobroczińwemu jednanju wupraja. Pißmo ßame wobſteji ſ dweju dźělow: Prěni poſticźa 21 artiklow wěry abo wuczby a je podpißany wot 7 wjerchow a 2 kěžorſtwoweju městow (jenož jón namakamy w ßwojich ſpěwarſkich), druhi jedna w 7 artiklach wo zyrkwinych wuſtawkach abo ſwucźenjach, kotrež běchu ßo w zyrkwi ſaměſtnike a ſakońſku móz doſtake, ale kotrež ßu evangelſzy ſa njewužitne ſpósnali a wotſtronili, dokelž běchu Božej kaſni a ßwjatemu evangelijej napſchecźiwne.

3.

Kaſki ſacźiſchcź cźinjeſche wěruwuſnacźe evangelſkich? Wono ſacźěri wopacźne měnjenja wo evangelſkej wucźbje. Katolſki kardinal dr. Eck wuſna, ſo ßo tajkemu wěruwuſnacźu njehodźi ſe ßwjateho pißma napſchecźiwjecź. Augsburgſki biſkop praji, ſo je to, ſchtož je ßo pſchecźitało, njeprějomna wěrnoſcź. Wójwoda Baworſki ßo wupraji: „Ja ßo boju, ſo Lutherſzy w ßwjatym pißmje ßedźa, a my pódla njeho.“ Njerosßudźeny kěžor drje po wucźitanju napſchecźiwneho pißma ſ katolſkeje ſtrony wo evangelſkim wěruwuſnacźu niczo wjazy wjedźecź njechaſche, ale evangelſzy wjerchojo ßo tola pſches ſhromadne wuſnacźe pſched kěžorom a ßejmom wulzy poßylnjeni cźujachu we wědomnju: My mamy móznjſche profecźiſke ßłowo a wy na tym derje cźinicźe, ſo na njo kedźbujecźe jako na ßwězu, kotraž ßo w cźěmnym kucźe ßwěcźi, hacž by ßo dźeń ſaßwitał a jutrna hwězda ſkhadźała we waſchich wutrobach. — Tónle dźeń wſchak hiſchcźe tak khětſe njeſaßwita, pſchetož kěžor wupraji, ſo wón woſtanje pſchi wuczbje, kotraž běſche w napſchecźiwnym pißmje katolſkich bohoßłowzow wuprajena a ſo wón wot wjerchow ßamßne wocźakuje. Melanchthon drje na pſchikaſnju evangelſkich wjerchow apologiju, to rěka ſakitańſke pißmo ſa Augsburgſke wěruwuſnacźe wudźěła, kotrež raſnje a jaßnje rosdźěle mjes katolſkej a evangelſkej wěru wuſběhuje, tola kěžor ani jeje

wuczitanje ani jeje pschijeczże njedowoli. Kěžorstwowy ßejm ßebi skónczńje wot protestantow žadasche, so bychu ßo sa pok lěta saßo katolskej zyrkwi pschiwobroczili a so by ßo wobsamknjenje Wormßoweho ßejma pschecziwo Lutherej se wschej krutosczu pschewjedło. To bě žałostny kónz wulkeho ßejma.

Tola czaß ßam sa evangelskich dźěłasche. Njech też móznarstwa ßwěta jim napschecziwo stejachu, woni mějachu wěrnosczˊ na ßwojim boku, a to je njepschewinjomna móz wěrnosczże, so ßo wona na ßwěczże pschezo saßo ßama wot ßo pscheczischczi; a ßłowo Božeje hnady wo sbóżnosczi psches wěru skutkowasche na stysknе a tradaze człowiske dusche a skiczesche pokoj, kotryż człowiske wustawki katolskeje zyrkwje tyschenej duschi njemózachu dacz, kaž běsche Luther ßam na ßwojej duschi shonił. Něhdy běsche wón w katolskich nahladach jaty do klóschtra sastupił, so by tam hnadneho Boha namakał psches skutki sakonja a człowiske wustawki, ale bórsy běsche spósnał, so njemóże se sakonja skutkami njebjeßa ßebi saßkužicz, ale jenoż s hnady psches wěru je dostacz, a tole ßwětło jemu ßwjate Pißmo saßwěczi, kotreż jemu do czěmnosczże stysknosczże a też klóschtrskeho žiwjenja ßwěczesche. Tehodla wón tak krucże na njo kedźbowasche a jo rosschěrjesche a tak njemyleny po nim wuczesche. Lubi evangelszy kschesczijenjo, my mamy móznische profeczijske ßłowo, a wy na tym derje czinicże, so na njo kedźbujecże! — Po porażazym wobsamknjenju Augsburgskeho ßejma pak też pscheßwědczenje w němskim ludu a druhdźe pschibywasche, kotreż běsche ßo hižom na ßejmje we Speieru w l. 1529 s evangelskeje strony wuprajiło, so wo wězach, wo kotrychž móże jeno ßwědomnje jenotliweho rosßudzicz, žadyn ßejm nima wothłoßowacz abo wobsamknycz. Tuž też czaß njemóżesche wuwostacz, w kotrymž ßo też evangelskim ßwobodnosczˊ wěry dowoli a evangelska zyrkej ßo wot stata pschipósna a runoprawosczˊ s katolskej dosta. To ßo sta po wschelakich wojowanjach a dołhich jednanjach na kěžorstwowym ßejmje w Augsburgu w l. 1555, kotryż niz kěžor ßam, ale jeho sastupjeŕ Ferdinad wjedźesche. Dospołnu ßwobodnosczˊ wschak też w tutym pschiměrje jenotliwi evangelszy njedostachu, pschetoż jenoż kěžorstwowe stawy ßmědźichu mjes katolskej zyrkwju a Augsburgskim wěrywusnaczom wolicz, poddanojo pak wostachu w nabožinje wot ßwojeho krajneho knjesa wotwißni, hdyž njechachu radscho kraj wopuschczicz. Połnu ßwobodnosczˊ w nastupanju wěry jenotliwy hakle dosta po 30lětnej wójnje.

S teho pak hižom widźimy, kajku ważnosczˊ njedźiwajcy struchłeho kónza Augsburgskeho ßejma Augsburgske wěry a Božeho ßłowa, kotreż ßu naschi tam wotpołożili: Pschetoż naschi pschecziwnizy ßu dyrbjeli wusnacz, so je naschе wěruwusnacże tola sa wschón pschichodny czaß sa evangelskich jako shromadne heßło. Luther ßam praji: „Augsburgski ßejm ßo njehodźi se žanymi pjenjesami sapłaczicz dla wusnacża mějesche. W nim běsche jich wěra jaßnje a dokładnje wuprajena a wukładźena. Wone ßłużesche wschěm protestantam wusnacże prawe a wěrne.“

My dźenßnischi pak njemóżemy ßo wótzam ßwojeje wěry dodźakowacz, so ßu tak smužicże sa ßwoje evangelske pscheßwědczenje wustupili a tak krucże na nim dźerżeli. Spominajcże na waschich wuczerjow, kiž ßu wam Boże ßłowo pschipowjedali, a kedźbujcże na wukhód jich sadźerżenja a czińcże po jich wěrje. Tak mamy my nětko saßo ßwězu, kotraž ßwěczi w czěmnym kucże, haj nowy czaß je s reformaziju człowjestwu saßwitał, a we wutrobach evangelskich je czim jaßnischo jutrna jaßna hwězda Khrystuß sesskhadźała. Jemu budź czesczˊ a khwalba do wěczˊnosczże!

4.

Kotre je wopschijeczże Augsburgskeho wěruwusnacża? Prěni dźěl, kotryż jenicżki ßo w naschich spěwarskich namaka, se ßwojimi 21 artiklemi wěry a wuczby nam poskicża zyłe wopschijeczże naschеje wěry, pschi kotrymž dyrbi wona po sakładźe Božeho ßłowa sawostacz. Husto ßo jow na pschesjednosczˊ evangelskeje zyrkwje s wuczbu stareje prazyrkwje a jeje wótzow pokasuje, ale ßo też evangelskej wěrje napschecziwne wuczby abo wěruwusnacża, zyrkwje a sekty saczißnu. Prěnje 4 artikle rěcża wo Bosy, wo człowiskim hrěschnym hubjeństwje, wo Božim ßynu naschim Sbóżniku a wo prawych czinjenju. 4. staw abo artikel, kiž rěczi wo prawych tžinjenju, je najważnischi zyłeho wusnacża. Dalsche artikle hacz do 13. jednaja wo nadawkach a hnadnych ßrědkach kschesczijanskeje zyrkwje a prawych płodach wěry; artikle 14. hacz do 16. wucża wo zyrkwinskim a ßwětnym knjeżstwje a wustawkach. Poßlednje 4 artikle poskicżeja evangelske wusnacże wo někotrych ważnych a jara sajimawych praschenjach (wo Khrystußowym saßopschińdźenju k ßudej, wo ßwobodnej woli, wo žórle hrěchow, wo wěrje a dobrych skutkach a wo czesczenju ßwjatych).

Augsburgske wěruwusnacże hischcże dźenża do wusnarskich spißow naschеje evangelsko-lutherskeje zyrkwje liczi,

Jubilej Augsburgskeje konfeßije.

Psched schtyri sta lětami, na dniu 25. junija 1530, pschepodachu lutherszy kschesczijen o ßwoje wěruwusnacże w Augsburgu ßo seńdźenemu ßejmej a kěžorej. Melanchton bě je sestajał. K dopomnjeczu na tutón jubilej ßu w Augsburgu wustajeńzu biblijow pschiprawili. Na naschim wobrasu widźimy, kak ju prälat dr. Groß (s lěwizy) ßwjatoczńje wotewrja.

a kóždy evangelski duchowny, kiž ßwjeczišnu ſa ßwoje duchowne ſaſtojnſtwo doſtanje, ßo pſchi tym na pſchipowjedanje evangelija ſwjaſa, kajkež je wono w ßwjatym Pißmje wobkhowane a w Augsburgſkim wěruwuſnaczu a potom też w druhich wuſnawarſkich pißmach evangelſko-lutherſkeje zyrkwje wobßwědczene.

Tak je Augsburgſke wěruwuſnacze dzenßa ſjednoczazy ſwjaſk ſa zyłe evangelſko-lutherſke kſcheſczijanſtwo. Kak wokſchewja pak naß tajka wěſtoſcz wěry w naſchim dzenßniſchim czaßu kabłanja a njewěry. A kajku móz je wona naſchim wótzam dawała, kiž ßu ſa ßwoju evangelſku wěru kubło a žiwjenje woſtajili. Tuž chzemy też my wot nich wuknycz wěry khrobłoſcz a troſcht. Kſch.

W Augsburgu.

Do Augsburga hladaja a myßla dzenßa a w tutych dnjach tola wſchitzy Evangelſzy. A tam ßwjeczi ßo też woßebje a woßebnje jubilej Augsburgſkeho wěruwuſnacza. Tam je w tutych dnjach ſhromadzeny k 3. raſej „der deutſche Evangeliſche Kirchentag.“ Tutón je tak rjez ßejm wſchěch evangelſkich zyrkwjow, kotrež ßu ßo do „Deutſcher Evangeliſcher Kirchenbund“ ſjednoczile, a to 25. meje 1922 w Hrodowſkej zyrkwi we Wittenbergu.

Zyły ſjěſd traje wot 22. junija hacž do 30 junija. Kóždy dzeń ma ßwoje woßebite wuhotowanja ßwjatoczno ſcze a dzěła a to najprjedy w Augsburgu, potom w Nürnbergu.

22. junija wuhotuja n. pſch. „Evangelſki ludowy dzeń“; pſchi tutym ſkutkuje bayerſki ſwjaſk poſawniſtow ßobu. — Wutoru, 24. junija, pſchihotuje wjeczor w 6 hodź. ßwjedzeńſka Boża ßłużba na hłowny dzeń, na dzeń 25. junija.

Na tutym dnju je w 11 hodź. hłowna jubilejna ßwjatoczno ſcz, pſchi kotrejž ſměje Lipſczanſki profeßor D. dr. Rendtorff ßwjedzeńſku rěcž.

Schtwórtk pſcheßydli ßo zyły „Deutſcher Evangeliſcher Kirchentag“ do Nürnberga, hdzež hacž do 30. junija ßwoje dzěła wukonja. Tute ßo pſchetorhnu ſe wſchelakimi ßwjatoczno ſczemi, woßebje njedzelu, 29. junija. Hraje ßo tam też jubilejna hra „Luther auf der Wartburg.“

W Augsburgu wopominaja pak pſchi tym a mjes tym druſy ſ dalſchimi wuhotowanjemi to wulzy ważne podeńdzenje lěta 1530. Dozyła je ſa Augsburg zyłe lěto, ſnajmjeńſcha wot nalěcza hacž do naſymy, wuſnamjenjene ſe wjetſchimi a mjeńſchimi wuhotowanjemi ßwjedzeńſkeho raſu, na kotrež naß też wulki ßwjedzeńſki plakat kedźbliwych czini. S Augsburgom pak ßwjeczi w tutych dnjach Nürnberg ßobu najbóle wuſnamnje tutón jubilej. Ssu tam woßebite pſchihoty ſa to cžinili. Wſchě evangelſke zyrkwje doßwjecza tam tola ſe ßwojimi ſaſtupjerjemi tutón jubilej, kaž ßmy widzeli. „Deutſcher Evangeliſcher Kirchenbund“ chze tola dale hajicz a twaricz, ſchtož pſched 400 lětami doſta wěſty ſakładk ſ Augsburgſkim wuſnaczom. —

Sawodne ßwjatoczno ſcze w Augsburgu ßu ßo hižo 8. junija ſapoczałe. Poßwjeczichu tam nowu zyrkej Sswj. Jana. Sswjedzeńſki czah, na kotrymž ßo tyßazy wobdzělichu, czehnjeſche ſ pſchedměſta pſchi Wertach k nowemu Božemu domej, kotrež budze nětk ſe ßwojej evangelſkej woßadu žiwy pomnik tuteho 400lětneho jubileja kaž tamneho ßwjatoczneho ſakładneho ſkutka evangelſkich wěrywótzow ſ lěta 1530.

Dzeń 14. junija buſchtej dwě jubilejnej wuſtajenzy wotewrjenej. W radnej kěži je ſaměſtnjena „Reformaziſka wuſtajenza“ a w domje, kotryž „St.-Anna-Kolleg“ mjenuja, „Bibliſka wuſtajenza“. Wobej matej wjele ſajimazeho a važneho a poſkicžatej tak tym, kotſiž mózeja tutón jubilej we Augsburgu ßobu ßwjeczicz, woprawdze něſchto hódne.

Měſto Augsburg wě ßebi ßwoju ßwětaßławnu ważnoſcz ważicz a czini a je czinilo wulke pſchihoty ſa tute ßwjatoczno ſcze; runje mjenowanej wuſtajenzy ſtej woßebity dopokas ſa to. Farař H. Schmid je ſhotowił woßebity ßwjedzeńſki poſtrow ſa wſchěch, kiž w Augsburgu jubilej ßobu ßwjecza; mjenuje ßo: „Wegweiſer durch das evangeliſche Augsburg.“

Sa 21. junija ßu tam pſchihotowali hru „Das Bekenntnis von 1530“ rěka wona. Chze wſchěm też pſched woczi ſtajicz, ſchtož ßo tam pſched 400 lětami ſtawało. —

Augsburg ma ßwoje „wulke dny.“ Zyła evangelſka zyrkej tehorunja. Tuž też my. Tuž pak chzemy też ßami „wulzy“ bycz, t. r. w tuym ſmyßłu: „wěrni Evangelſzy ſ wutrobu a duſchu, ſe ßłowom a ſkutkom!“ A hdyž my w Sakſkej dzenßa mamy wólbny dzeń, wopokažmy to hnydom ſ wólbnym ſkutkom. Wolmy, ale wolmy tak, ſo nad wſcho ſtajimy rosßudy wěry a nabožnoſcze!

Wukraj.

Też wukraj ßwjeczi Augsburgſki jubilej ßobu. Evangelſzy zyłeje ſemje ſpominaja w tutych dnjach na podawki lěta 1530.

Tak ßo n. pſch. Holandſzy Lutherſzy hotuja, na wſchelakore waſchnje jubilej ßobu ßwjeczicz. Ssu wuhotowali wulku jubilejnu wuſtajenzu. Prynz Heinrich Nižoſeńſki ßłuſcha ßam do jeje wubjerka. Kralowej macz je wuſtajenzy pſchewoſtajiła drohotnu ßwójbnu bibliju.

Juhoßłowjanſka je tohorunja jubilejne ßwjatoczno ſcze pſchihotowała. Na nje póſczele kral Alekßander I. woßebiteho ſaſtupjerja. Pſcheproſchenje ſa tute jubilejne wuhotowanja ßu też doſtali ſaſtupjerjo evangelſkich ſtatow a — też najwyſchi ſaſtupjerjo druhich zyrkwjow w Juhoßłowjanſkej.

Kaž tutaj krajej tak też druhe ßwjecza ßobu, tak Amerika, Franzowſka. Mjeno Augsburg, Luther, Melanchthon a druhe ßu w tutych dnjach mjenowane we wſchěch kónczinach naſcheje ſemje. To je czim ważniſche, dokelž naſch czaß tajkile czaß! W nim ſteji pſchecziwo evangelſkej kaž do zyła pſchecziwo kſcheſczijanſkej wěrje ſtara a moderna njewěra, a w nim ſteji pſchecziwo evangelſkej wěrje a zyrkwi ſtary njepſchecžel a pſchecziwnik ſ reformaziſkeho lětſtotka a ſ Augsburgſkeho czaßa: Rom. Pſched woběmaj njech ßo po zyłej ſemi Evangelſzy wuſnawaja ßwěru a khroble njekhabłajo. To budze najlěpſche poßwjeczenje lěta 1530 a dozyła reformazije!

Wſchelake ſ bliſka a daloka.

Němſka evangelſka zyrkej w Czeſkej, Schleſyſkej a na Morawje je měła w lěcze 1929 rjany dobytk ſ tym, ſo tam 1721 woßobow k njej pſcheſtupi; to je jich 48 wjazy hacž lěto prjedy. Hdyž je jich też 1929 na 296 woßobow wuſtupiło, woſtanje dobytk tola 1125 woßobow wulki; pſchi tym je ważne wjedzecz, ſo jich to 175 woßobow mjenje woſtupi hacž lěto prjedy, ſo dobytk pornjo lětej 1928 wo 221 ſwjetſchi. Najwjazy pſcheſtupjenjow měješche město Wuſchcze — Außig —, mjenujzy 252. Evangelſka zyrkej tamnych krajinow naſtajnje pſchibyła. W auguſcze tuteho lěta poßwjecza tam ſaßo nowu zyrkej, kotruž je pomhało twaricz pſchede wſchěm Guſtav-Adolfowe towařſtwo.

Liſtowanje:

Knjeſam fararjam: Proſchu naležnje, ſo by ßo mi ſapiſk prědarjow ſa Pomhaj Bóh hnydom wróczik. Na poßlednjej konferenzy ßo mi wón njeje wróczik. Redaktor.